

[Holstein.]

tagender, vi er inde i, ganske i Analogi med dem, mansatte i Gang i det 18de Aarhundrede, og som man siden har trukket paa Skulderen ad. Jeg vil paatage mig at lægge paa Tingets Bord, fuldt dokumenteret, et Dusin Foretagender, Afvandinger, iværksatte af Hedeselskabets Ingeniører, der ikke kan og aldrig nogen Sinde vil kunne komme til at forrente mere end 1 à 2 pCt. af den Kapital, der er sat i dem.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Jønson har Ordet for en kort Bemærkning, og dermed maa de korte Bemærkninger være afsluttede.

Jønson: Det angaar det Spørgsmaal, det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen rettede til mig. Han havde nemlig opfattet mig paa en Maade, som jeg ikke gerne vil lade staa upaatalt. Jeg har ikke tænkt paa at ville henstille til den højtærede Kirkeminister ikke at imødekomme de Ønsker, der er kommet fra flere ærede Medlemmer, saa meget mere som mit Parti staar ret frit paa dette Omraade. Jeg er ogsaa overbevist om, at en hel Del af mine Partifæller ude omkring i Landet yder Bidrag til Kirker. Men efter det Indtryk, jeg havde faaet ved at sidde og høre paa Talerne her, var det, at jeg vilde, at man i stor Udstrækning skulde bruge de Penge ude i Landet, hvor man tilsyneladende har Brug for dem. Vi her i København kan udmærket godt bygge vore Kirker selv, man behøver ikke at gaa omkring i Vejle eller andre Amter og fortælle, at herinde er vi Hedninger, og derfor skal I derude betale. Det er absolut ikke rigtigt. Min Henstilling er blot gaaet ud paa, at alle de Bidrag, man samler ind til den Slags, skal man beholde derude, saa kan Staten spare de Penge.

M. Simonsen: Jeg har fundet denne Finanslovbehandling saa interessant, at jeg har faaet Lyst til ogsaa at blande mig i den, og det er vel ikke noget, der kan bebrejdes en Rigsdagsmand. De fleste af os sidder vel her, fordi vi i vor Hjemstavn egentlig har Tilbøjelighed til at blande os i alt muligt. Det har ikke været det mindst interessante at høre paa den nye Oppositions Taler og særlig paa Repræsentanterne for de store Godsejere og de store og større Kapitalister, der findes i det konservative Parti og i Venstre. Der har i stor Udstrækning lydt Klager fra disse Partier, og forskellige ærede Medlemmer har været til-

bøjelige til at tage Folkefertallet til Indtægt for Opfattelser, der gik mod det, som Socialdemokratiet arbejder for. Skal man nu tale om Folkefertallets Mening og Opfattelse, saa er jeg aldeles sikker paa, at Folkefertallet her i Landet ikke finder Anledning til at føle nogen som helst Medlidenhed hverken med store Godsejere eller Kapitalister eller i det hele taget med dem, som forsvares af de konservative Partier. En af de mest typiske Forsvarere for de store Godsejere er naturligvis det ærede Medlem Hr. Holstein, og han var jo overordentlig interessant at høre paa. Efter det ærede Medlems Udtalelser maa det jo noget nær høre til det daarligste her i Landet at eje et af de største Godser, vi har (*Holstein:* Nej, absolut ikke!). Ja, saaledes forstod jeg det ærede Medlem (*Holstein:* Det er en Misforstaaelse!). Der blev sagt, at de Skatter og Byrder, som var kommet ved Lensgodsernes Overgang til fri Ejendom, knugede Ejerne til Jorden; de var aldeles ikke til at komme over. Vi har for Resten ogsaa i den senere Tid set enkelte af disse store Godser stillet til Tvangsauktion, og det kan være, der kommer flere. Men mon det nu er saa galt? Disse store Godser har jo aldrig kunnet klare sig eller, rettere sagt, deres Besiddere har aldrig kunnet klare sig. De har været vant til en Ødselhed uden Lige, og Følgen har været, at de altid har siddet og vipet paa Pinden og knap kunnet holde sig fast. Jeg har læst i en Bog — jeg er ikke i Øjeblikket i Stand til at stedfæste det, men det er sikkert paalideligt nok —, at medens disse Godser var Majoratsbesiddelser, har de alle sammen eller i hvert Fald en 60 Stykker af dem været under Administration i kortere eller længere Tid, fordi Besidderne havde skaffet sig en saadan Gæld, at de maatte gaa fallit, hvis de havde været stillede som andre Mennesker. Saa havde vi været af med alle disse Majoratsbesiddelser. Men de kunde ikke gaa fallit, Staten tog dem under Armene, og paa den Maade blev de altsaa opretholdt. Nu kan de altsaa gaa fallit, og nu er det Lensafløsningen, som skal have Skylden for, at de Herrer fremdeles ikke kan klare sig. Men ellers er Forholdet det, at Lenenes Overgang til fri Ejendom var overordentlig billig. De Herrer Majoratsbesiddere slap overraskende billigt til denne fri Ejendomsret. Det var noget, der blev anerkendt af dem selv. Vi husker, at den Gang vi forhandlede om Lensloven her, kom der pludselig fra indflydelsesrige Lensbesidderes Side et Slags Opraab — det var vist til de Konservative — om endelig nu at slaa til, for hvis det ikke